

SIKKERHETSATABLAD

ADDI 933

Sikkerhetsdatabladet er i samsvar med Kommissjonsforordning (EU) 2015/830 av 28 mai 2015 om endring av europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1907/2006 om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (REACH)

AVSNITT 1: IDENTIFIKASJON AV STOFFET / STOFFBLANDINGEN OG AV SELSKAPET / FORETAKET

Utgitt dato 13.07.2009

Revisjonsdato 23.08.2017

1.1. Produktidentifikator

Kjemikaliets navn ADDI 933

Synonymer ADDI SU 933

Artikkelnr. L-4880, L-4887, L-6480

1.2. Relevante identifiserte bruksområder for stoffet eller stoffblandingen og bruk som frarådes

Produktgruppe AISE-P806 - Skumrengjøringsmidler. Halvautomatisk prosess med avtrekk.
AISE-P807 - Skumrengjøringsmiddel. Halvautomatisk prosess uten avtrekk.

Kjemikaliets bruksområde Sterkt alkalisk produkt til skum- og høytrykksrengjøring innen næringsmiddelindustrien.

Bruk det frarådes mot Det frarådes mot annen bruk enn for områder som er nevnt over.

Kjemikaliets kan brukes av forbrukere Nei

Bruk av kjemikalier, kommentarer AISE, International Association for Soaps, Detergents and Maintenance Products. For å se hva AISE-kodene betyr ihht REACH system for bruksbeskrivelser (SU, PC, PROC, ERC, AC), se excel-filer hos www.aise.eu. Søk etter Institutional eller Industrial use mapping.

1.3. Opplysninger om leverandøren av sikkerhetsdatabladet

Firmanavn Lilleborg

Besøksadresse Drammensveien 149

Postadresse Postboks 673 Skøyen, 0214 Oslo

Postnr. 0277

Poststed OSLO

Land NORGE

Telefon	815 36 000
E-post	kundeservice@lilleborg.no
Hjemmeside	http://www.lilleborg.no/
Org. nr.	911161230

1.4. Nødtelefonnummer

Nødtelefon	Telefon: 22 59 13 00 Beskrivelse: Giftinformasjonen
------------	--

AVSNITT 2: FAREIDENTIFIKASJON

2.1. Klassifisering av stoffet eller stoffblandingen

Klassifisering i henhold til CLP (EC) No 1272/2008 [CLP / GHS]	Met. Corr. 1; H290 Skin Corr. 1A; H314 Eye Dam. 1; H318 Aquatic Acute 1; H400 Aquatic Chronic 3; H412 EUH 031
---	--

2.2. Merkingselementer

Farepiktogrammer (CLP)

Sammensetning på merkeetiketten

Kaliumhydroksid 5 - 10 %, Natriumhypokloritt < 5 %

Varselord

Fare

Faresetninger

H314 Gir alvorlige etseskader på hud og øyne.
H410 Meget giftig, med langtidsvirkning, for liv i vann.
H290 Kan være etsende for metaller.

Sikkerhetssetninger

P280 Benytt vernehansker, verneklær og vernebriller eller ansiktsskjerm.
P260 Ikke innånd gass, spraytåke eller damp.
P303+P361+P353 VED HUDKONTAKT (eller håret): Tilsølte klær må fjernes straks. Skyll / dusj huden med vann.
P305+P351+P338 VED KONTAKT MED ØYNE: Skyll forsiktig med vann i flere minutter. Fjern eventuelle kontaktlinser dersom dette enkelt lar seg gjøre. Fortsett skyllingen.
P310 Kontakt umiddelbart et GIFTINFORMASJONSSENTER eller lege.
P273 Unngå utslipp til miljøet.

Supplerende faresetninger på etikett

EUH 031 Ved kontakt med syrer utvikles giftig gass.

Vaskemidler

INGREDIENSER i.h.t. 648/2004/EU (Vaskemiddelforordningen):

Klorbasert blekemiddel: Fosfat: Amfotært overflateaktivt stoff: <5%

2.3. Andre farer

Andre farer

Ingen kjente.

AVSNITT 3: SAMMENSETNING/OPPLYSNINGER OM BESTANDDELER

3.2. Stoffblandinger

Komponentnavn	Identifikasjon	Klassifisering	Innhold	Noter
Kaliumhydroksid	CAS-nr.: 1310-58-3 EC-nr.: 215-181-3 Indeksnr.: 019-002-00-8	Met. Corr. 1; H290 Acute tox. 4; H302 Skin Corr 1A; H314	5 - 10 %	
Alkyl dimetylaminoksid	CAS-nr.: 85408-49-7 EC-nr.: 287-011-6	Acute tox. 4; H302 Eye Dam. 1; H318 Skin Irrit. 2; H315 Aquatic Acute 1; H400 Aquatic Chronic 2; H411	< 5 %	
Natriumhypokloritt	CAS-nr.: 7681-52-9 EC-nr.: 231-668-3 REACH reg. nr.: 01-2119488154-34	Met. Corr. 1; H290 Skin Corr 1B; H314 Aquatic Acute 1; H400 Aquatic Chronic 1; H410 EUH 031 STOT SE3; H335	< 5 %	

Komponentkommentarer

Merkepliktige komponenter er oppført i henhold til bestemmelsene i forskrift nr. 516. "Forskrift om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (REACH)."

Full tekst for H-, R- og EUH-setninger finnes i pkt 16

AVSNITT 4: FØRSTEHJELPSTILTAK

4.1. Beskrivelse av førstehjelpstiltak

Generelt	Vis dette sikkerhetsdatablad til ev. tilstedeværende lege.
Innånding	Søk frisk luft ved innhalering av spraytåke. Kontakt lege ved ubehag.
Hudkontakt	Tilsølte klær må fjernes straks. Skyll huden med mye vann. Kontakt lege ved tegn til sår eller vedvarende irritasjon.
Øyekontakt	Ta ut eventuelle kontaktlinser. Skyll straks grundig med mye vann, også under øyelokk. Skaff legehjelp øyeblikkelig / transport til sykehus. Fortsett skyllingen under transport til lege/sykehus.
Svelging	Gi 2-3 glass med vann eller melk om skadete er ved bevissthet. FREMKALL IKKE BREKNINGER. Umiddelbar transport til sykehus.

4.2. De viktigste symptomene og virkningene, både akutte og forsinkede

Informasjon til helsepersonell

Behandle symptomatisk.

Ved sprut i øyet er det viktig å sikre mest mulig effektiv øyeskylling evt ved inndrypping av lokalanestetikum.

4.3. Angivelse av om umiddelbar legehjelp og spesialbehandling er nødvendig

Særskilt førstehjelpsutstyr

Øyeskylleflaske

AVSNITT 5: BRANNSLOKKINGSTILTAK

5.1. Slokkingsmidler

Egnede slokkingsmidler

Slukningsmiddel velges mht. omgivende brann.

5.2. Særlige farer knyttet til stoffet eller stoffblandingen

Brann- og eksplosjonsfarer

Produktet er ikke brennbart. Hydrogengass som utvikles ved kontakt med lettmetaller/aluminium, kan under spesielle forhold, sammen med luftens oksygen danne eksplosive blandinger. Produktet kan avgi klorgass ved sterk oppvarming og brann.

5.3. Råd til brannmannskaper

Personlig verneutstyr

Bruk alkaliebestandig vernetøy. Bruk friskluftsmaske når stoffet er involvert i brann.

AVSNITT 6: TILTAK VED UTILSIKTEDE UTSLIPP

6.1. Personlige forsiktighetsregler, personlig verneutstyr og nødrutiner

Sikkerhetstiltak for å beskytte personell

Bruk egnet verneutstyr. Se pkt. 8.

6.2. Forsiktighetsregler med hensyn til miljø

Sikkerhetstiltak for å beskytte ytre miljø

Spyl ikke store mengder til overflatevann eller sanitær avløpssystem.

6.3. Metoder og materialer for oppsamling og rensing

Metoder for opprydding og rengjøring

Absorber i vermikulitt eller tørr sand for senere deponering på godkjent fyllplass for spesialavfall. Kast som farlig avfall. Mindre spill løses/fortynnes med vann og spyles til avløp.

6.4. Henvisning til andre avsnitt

Andre anvisninger

Se seksjon 1 for nødtelefon.
Se seksjon 8 for opplysninger om personlig verneutstyr.
Se seksjon 13 for mer informasjon om avfallsbehandling.

AVSNITT 7: HÅNTERING OG LAGRING

7.1. Forsiktighetsregler for sikker håndtering

Håndtering

Unngå håndtering som medfører fare for sprut i øynene eller søl på hud. Benytt alltid anbefalt verneutstyr ved behandling som medfører fare for direkte kontakt med produktet.

7.2. Vilkår for sikker lagring, herunder eventuelle uforenligheter

Oppbevaring

Lagres kjølig, men frostsikkert og mørkt.

7.3. Særlig(e) sluttanvendelse(r)

Anbefalinger

Til rengjøring innen næringsmiddelindustrien.

AVSNITT 8: EKSPONERINGSKONTROLL / PERSONLIG VERNEUTSTYR

8.1. Kontrollparametrer

Komponentnavn	Identifikasjon	Grenseverdier	Norm år
Kaliumhydroksid	CAS-nr.: 1310-58-3	8 timers grenseverdi: 2 mg/ m ³	Norm år: 2003
		Grenseverdier, bokstav	
		Bokstavkoder: T	

DNEL / PNEC

Oppsummering av
risikostyringstiltak, mennesker

Om dette produktet inneholder komponenter med yrkeshygieniske grenseverdier, kan monitorering av person, arbeidsatmosfære eller biologiske parametre være nødvendig, for å bestemme effektiviteten på avtrekk eller andre vernetiltak, og/eller behovet for personlig åndedrettsvern. Det henvises til Europeisk Standard EN 689 vedr. metoder for vurdering av eksponering ved innånding av kjemikalier, og nasjonale, veiledende dokumenter for metoder for bestemmelse av farlige stoffer.

8.2. Eksponeringskontroll

Begrensning av eksponering på
arbeidsplassen

Øyespylingsmuligheter og nøddusj bør finnes på arbeidsplassen. Bruk angitt verneutstyr i situasjoner hvor det kan være fare for sprut/søl og direkte kontakt med produktet. Bruk støvfiltermaske om det dannes spraytåke. Se pkt. 11.

Øye- / ansiktsvern

Øyevern

Bruk vernebriller eller ansiktsskjerm i brukssituasjoner hvor det kan være fare for sprut/søl i øynene.

Håndvern

Håndvern

Bruk hansker av neopren,- nitril,- eller naturgummi om det er fare for søl på hendene.

Gjennomtrengningstid

Kommentarer: Gjennomtrengningstiden er ikke kjent. De angitte hanskematerialene er foreslått etter en gjennomgang av enkeltstoffene i produktet og kjente hanskeguider.

Hudvern

Annet hudvern enn håndvern

Bruk langermet jakke og lang bukse i vanntett materiale (f.eks.gummi-regndress) i situasjoner det kan være fare for hudkontakt. Bruk gummistøvler om produktet søles eller benyttes på gulvet.

Åndedrettsvern

Åndedrettsvern

Støvfiltermaske klasse P2 for faste partikler og spraytåke/aerosoler. Ikke nødvendig, med mindre det dannes spraytåke.

AVSNITT 9: FYSISKE OG KJEMISKE EGENSKAPER

9.1. Opplysninger om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper

Tilstandsform	Væske.
Farge	Lysegul.
Lukt	Klor.
pH	Status: I handelsvare Verdi: 14 Status: I løsning Verdi: ~ 13 Kommentarer: I 5% løsning.
Relativ tetthet	Verdi: ~ 1.15 kg/l
Løselighetsbeskrivelse	Fullstendig oppløselig i vann.
Viskositet	Verdi: ~ 50 mPas

9.2. Andre opplysninger

Fysikalske farer

Metallkorrosjon	Aluminium korroderes med utvikling av hydrogen.
Blandbarhet	Løselig i vann.

AVSNITT 10: STABILITET OG REAKTIVITET

10.1. Reaktivitet

Reaktivitet	Det er ingen fare ved vanlig lagring og normal bruk.
-------------	--

10.2. Kjemisk stabilitet

Stabilitet	Stabil under normale lagringsforhold.
------------	---------------------------------------

10.3. Risiko for farlige reaksjoner

Risiko for farlige reaksjoner	Danner kloraminer (helseskadelig) ved kontakt med ammoniakk (salmiakk). Danner klogass (giftig) ved kontakt med syrer.
-------------------------------	---

10.4. Forhold som skal unngås

Forhold som skal unngås	Unngå forurensning/kontaminering.
-------------------------	-----------------------------------

10.5. Uforenlige materialer

Materialer som skal unngås	Lettmetaller (f.eks aluminium).
----------------------------	---------------------------------

10.6. Farlige nedbrytningsprodukter

Farlige spaltningsprodukter

Det dannes ikke farlige nedbrytningsprodukter ved normale lagrings- og bruksforhold.

AVSNITT 11: TOKSIKOLOGISKE OPPLYSNINGER

11.1. Opplysninger om toksikologiske virkninger

Komponent	Alkyl dimetylaminoksid
Akutt giftighet	Type toksisitet: Akutt Testet effekt: LD50 Eksponeringsvei: Oral Verdi: = 1064 mg/kg Forsøksdyreart: Rotte
Komponent	Natriumhypokloritt
Akutt giftighet	Type toksisitet: Akutt Testet effekt: LD50 Eksponeringsvei: Oral Verdi: > 5000 mg/kg Forsøksdyreart: Rotte Type toksisitet: Akutt Testet effekt: LD50 Eksponeringsvei: Dermal Verdi: > 10000 mg/kg Forsøksdyreart: Kanin Type toksisitet: Akutt Testet effekt: LC50 Eksponeringsvei: Innånding. Verdi: > 10,5 mg/liter Forsøksdyreart: Rotte

Øvrige helsefareopplysninger

Generelt	Produktet er alkalisk og virker etsende.
Innånding	Innånding av spraytåke vil gi irritasjoner i luftveier/lunger.
Hudkontakt	Sterkt etsende.
Øyekontakt	Sprut av produkt eller oppløsninger i øyet kan føre til alvorlige øyeskader; i verste fall kan det medføre nedsatt synsevne eller tap av synet.
Svelging	Sterkt etsende på slimhinnene i munn, svelg og i mave-tarmsystemet. Kan gi alvorlig indre skade.
Allergi	Inneholder ikke stoffer kjent for å være allergifremkallende (allergener).
Kroniske effekter	Ingen kroniske effekter er kjent eller mistenkt ved forskriftsmessig bruk.
Arvestoffskader	Inneholder ikke stoffer kjent for å skade arvematerialet (mutagener).
Kreftfremkallende egenskaper, annen informasjon	Inneholder ikke stoffer kjent for å være kreftfremkallende (karsinogener).
Fosterskadelige egenskaper	Inneholder ingen stoffer kjent for å medføre fosterskade.

Reproduksjonsskader

Inneholder ikke kjente hormonhermere eller andre stoffer kjent for å gi reproduksjonsskader.

AVSNITT 12: ØKOLOGISKE OPPLYSNINGER

12.1. Giftighet

Komponent

Kaliumhydroksid

Akvatisk toksisitet, fisk

Verdi: 80-85 mg/liter
Testvarighet: 96 timer
Metode: LC50

Komponent

Alkyl dimetylaminoksid

Akvatisk toksisitet, fisk

Verdi: 2,67-3,4 mg/l
Testvarighet: 96 timer
Metode: LC50

Komponent

Natriumhypokloritt

Akvatisk toksisitet, fisk

Verdi: 10-100 mg/l
Testvarighet: 96 timer
Metode: LC50
Kommentarer: Verdi fra sikkerhetsdatablad fra leverandør.

Komponent

Alkyl dimetylaminoksid

Akvatisk toksisitet, alge

Verdi: 0,19 mg/l
Testvarighet: 72 timer
Metode: ErC50

Komponent

Natriumhypokloritt

Akvatisk toksisitet, alge

Verdi: 0,08 mg/l
Testvarighet: 72 timer
Art: Selanastrum capricornutum
Metode: EC50
Test referanse: Verdi fra sikkerhetsdatablad fra leverandør.

Komponent

Kaliumhydroksid

Akvatisk toksisitet, krepsdyr

Verdi: 40-240 mg/liter
Testvarighet: 48 timer
Metode: EC50

Komponent

Alkyl dimetylaminoksid

Akvatisk toksisitet, krepsdyr

Verdi: 3,1 mg/l
Testvarighet: 48 timer
Metode: EC50

Komponent

Natriumhypokloritt

Akvatisk toksisitet, krepsdyr

Verdi: ~ 0,05 mg/l
Testvarighet: 48 timer
Art: Daphnia Magna
Metode: OECD 202
Test referanse: Test på stoffblanding med 5% natriumhypokloritt, utført av AISE (2009).

Økotoksitet	Produktet inneholder stoffer klassifisert som meget giftig for vannlevende organismer. Punktutslipp av større mengder vil kunne gi midlertidig skade på planter og vannlevende organismer. Dette skyldes den lokale pH-endringen utslipp av dette produktet vil gi. På grunn av bruksmåten og pakningen, er det imidlertid usannsynlig med alvorlige utslipp.
-------------	--

12.2. Persistens og nedbrytbarhet

Persistens og nedbrytbarhet, kommentarer	De organiske komponentene er lett biologisk nedbrytbare.
--	--

12.3. Bioakkumuleringsevne

Bioakkumuleringspotensial	Ingen av råstoffene i produktet er sannsynlig bioakkumulerbare.
---------------------------	---

12.4. Mobilitet i jord

Mobilitet	Oppløses i vann.
-----------	------------------

12.5. Resultater av PBT- og vPvB-vurdering

PBT vurderingsresultat	Ingen kjente betydelige virkninger eller kritiske farer.
------------------------	--

12.6. Andre skadevirkninger

Miljøopplysninger, konklusjon	Økologiske skader er verken kjent eller forventet under normal bruk.
-------------------------------	--

AVSNITT 13: SLUTTBEHANDLING

13.1. Avfallsbehandlingsmetoder

Egnede metoder til fjerning av kjemikaliet	Behandles etter Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften).
Annen informasjon	EAL: 07 06 01 AVFALL FRA PBDB AV FETTSTOFFER, SÅPE, RENGJØRINGSMIDLER, DESINFEKSJONSMIDLER OG KOSMETIKK; vandige vaskevæsker og morluter. Avfallstoffnr: 7132 Alkalisk uorganisk avfall.

AVSNITT 14: TRANSPORTOPPLYSNINGER

14.1. FN-nummer

ADR/RID/ADN	1719
IMDG	1719
ICAO/IATA	1719

14.2. FN-forsendelsesnavn

Varenavn, Engelsk ADR/RID/ADN	CAUSTIC ALKALI LIQUID N.O.S.(POTASSIUM HYDROXIDE, SODIUM HYPOCHLORITE)
ADR/RID/ADN	ETSENDE ALKALISK VÆSKE, N.O.S. (kaliumhydroksid, hypokloritt)

IMDG	CAUSTIC ALKALI LIQUID, N.O.S. (potassium hydroxide, hypochlorite)
ICAO/IATA	CAUSTIC ALKALI LIQUID, N.O.S. (potassium hydroxide, hypochlorite)

14.3. Transportfareklasse(r)

ADR/RID/ADN	8
IMDG	8
ICAO/IATA	8

14.4. Emballasjegruppe

ADR/RID/ADN	II
IMDG	II
ICAO/IATA	II

14.5. Miljøfarer

ADR/RID/ADN	MILJØFARLIG.
IMDG	MARINE POLLUTANT/MILJØFARLIG.

14.6. Særlige forsiktighetsregler ved bruk

14.7. Bulktransport i henhold til vedlegg II i MARPOL 73/78 og IBC-regelverket

Påkrevd skipstype	Ikke relevant.
-------------------	----------------

ADR/RID Annen informasjon

Farenr.	80
---------	----

IMDG Annen informasjon

EmS	F-A, S-B
-----	----------

AVSNITT 15: OPPLYSNINGER OM REGELVERK

15.1. Særlige bestemmelser/særskilt lovgivning om sikkerhet, helse og miljø for stoffet eller stoffblandingen

Vaskemidler	INGREDIENSER i.h.t. 648/2004/EU (Vaskemiddelforordningen): Klorbasert blekemiddel: Fosfat: Amfotært overflateaktivt stoff: <5%
Lover og forskrifter	Forskrift om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (REACH). Forskrift om klassifisering, merking og emballering av stoffer og stoffblandinger (CLP). Forskrift om tiltaks- og grenseverdier (Arbeids- og sosialdepartementet). Forskrift om begrensning i bruk av helse- og miljøfarlige kjemikalier og andre produkter. Vedlegg VI: Vaskemiddelforordningen. Transportmerkingen er utført i henhold til bestemmelsene i ADR/RID/IMDG.
Deklarasjonsnr.	24419

15.2. Vurdering av kjemikaliesikkerhet

Vurdering av kjemikaliesikkerhet
er gjennomført

Ja

Kjemikaliesikkerhetsvurdering

Tiltak/anbefalinger gitt under de ulike avsnittene er basert på vurderinger og implementeringer av informasjon i mottatte eksponeringsscenarioer (ES).

AVSNITT 16: ANDRE OPPLYSNINGER

Leverandørens anmerkninger

Opplysningene i dette Sikkerhetsdatabladet er i henhold til vår informasjon, og så vidt vi vet, korrekte på den angitte dato for siste revisjon. De gitte opplysningene er ment å være retningsgivende for sikker håndtering, anvending, bearbeiding, lagring, transport, avhending og utslipp; de må ikke ansees å være en garanti eller kvalitetsspesifikasjon. Informasjon fra produsent.
Tilmeldt Giftinformasjonen, tlf.: 22 59 13 00. (Døgnapent).

Liste over relevante H-setninger (i avsnitt 2 og 3).

EUH 031 Ved kontakt med syrer utvikles giftig gass.
H290 Kan være etsende for metaller.
H302 Farlig ved svelging.
H314 Gir alvorlige etseskader på hud og øyne.
H315 Irriterer huden.
H318 Gir alvorlig øyeskade.
H335 Kan forårsake irritasjon av luftveiene.
H400 Meget giftig for liv i vann.
H410 Meget giftig, med langtidsvirkning, for liv i vann.
H411 Giftig, med langtidsvirkning, for liv i vann.
H412 Skadelig, med langtidsvirkning, for liv i vann.

Klassifisering i henhold til CLP
(EC) No 1272/2008 [CLP / GHS]

Met. Corr. 1; H290
Skin Corr. 1A; H314
Eye Dam. 1; H318
Aquatic Acute 1; H400
Aquatic Chronic 3; H412
EUH 031

Opplysninger som er nye, slettet
eller revidert

Produktet har endret navn. Oppdatert i henhold til interne prosedyrer.

Kvalitetssikring av informasjonen

Kvalitetssikret av MH.

Versjon

12